

Börja med sillen, inte med köttbullarna

Berättelse

I Sverige finns ett stort bord med mat. Det heter smörgåsbord. På bordet står många olika rätter. Vissa är kalla och vissa är varma. Man tar själv den mat man vill ha. Man går fram till bordet med en tallrik och hämtar maten.

Vid jul har man ett särskilt smörgåsbord. Det kallas julbord. På julbordet finns särskild julmat. Där kan du till exempel se inlagd sill, lax, julskinka, köttbullar, prinskorv och Janssons frestelse. Det är många rätter på samma bord.

På restaurang äter många julbordet i flera turer. En tur betyder en omgång. Mellan varje tur går man fram till bordet igen. Då hämtar man ny mat och en ny, ren tallrik. Det är vanligt att man tar en liten paus mellan turerna. Många äter ungefär fem turer.

Det finns ofta en ordning. Många börjar med sillen. Sedan tar de annan fisk, till exempel lax. Efter det tar de kallskuret, till exempel skinka. Sedan tar de varma rätter, som köttbullar. Sist äter de något sött, till exempel pepparkakor. Man börjar alltså inte med köttbullarna.

Men ordningen är inte en regel. Den kan vara olika i olika familjer. Också rätterna på julbordet kan vara olika. Det viktiga är att man äter tillsammans och tar god tid på sig.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
smörgåsbord	ett stort bord med många rätter som man själv tar av
julbord	ett smörgåsbord med särskild julmat
rätt	en sorts mat, till exempel köttbullar
tallrik	det man lägger sin mat på
hämta	gå och ta något
tur	en omgång; en gång man går fram och tar mat
ordning	hur saker kommer efter varandra
inlagd sill	fisk som ligger i en sås med kryddor
kallskuret	kall mat i skivor, till exempel skinka
paus	en kort tid då man vilar

Läsförståelsefrågor

1. Vad är ett smörgåsbord?
 1. Ett bord där en kock lagar maten åt dig.
 2. Ett stort bord med många rätter som man själv tar av.
 3. En liten tallrik med bara en rätt.
2. Vad betyder det att äta i flera turer?
 1. Man äter mycket fort.
 2. Man går fram flera gånger och hämtar ny mat och en ny tallrik.
 3. Man äter bara en sorts mat.
3. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Många börjar julbordet med sillen.
 2. Alla familjer äter julbordet på exakt samma sätt.
 3. Man börjar med köttbullarna.
4. Vad äter man ofta sist på julbordet?
5. Varför tar man en ny, ren tallrik mellan turerna, tror du?

Diskussionsfrågor

- Finns det ett stort matbord eller en buffé vid fest där du kommer ifrån? Vad finns på bordet?
- Tycker du om att ta maten själv eller vill du hellre bli serverad? Varför?
- Vilken mat på julbordet vill du smaka på?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en festmiddag du minns. Vad åt ni och vilka var med?